

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Jaroslava Blechová

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň základních škol

Název práce (česky/anglicky): Syntaktický vztah kongruence ve výuce českého jazyka na 1. stupni základní školy

Vedoucí práce: Mgr. Hana Goláňová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jana Bílková, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	A
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	B
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	C
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	B
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	B

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A, B, C, D, E, F. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření vedoucího práce k antiplagiátorské kontrole:

Celková podobnost s jinými texty činí přibližně 12 %. Autorka diplomové práce podle norem cituje všechny pasáže, které přejímá ze sekundární literatury.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně: B

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Podle Vašeho výzkumu se chybovost u sledovaného syntaktického jevu v 5. ročníku základní školy (na rozdíl od výsledků ve 4. ročníku) výrazně snižuje (tabulky č. 2 až č. 11). Co všechno na to může mít vliv – vzhledem k Vašich zkušenostem z praxe?

2. U čtenářské sondy se zdají být některé výsledky rozporuplné (viz tabulka č. 14). Děti 4. ročníku čtou raději než děti 5. ročníku základní školy? Okomentujte prosím vztah čtenářské sondy a výsledky průzkumu čtenářské gramotnosti k Vašemu ústřednímu tématu diplomové práce.

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

V rámci zadaného tématu výše uvedené diplomové práce se na 1. stupni základní školy vyučuje pouze jeden typ syntaktického vztahu kongruence, a to shoda přísudku s podměttem. Proto se autorka v teoretické části své DP soustřeďuje i na vyučovací proces jako takový, osobnost učitele při vyučování či způsoby hodnocení žáků na základní škole. V průběhu výuky českého jazyka na základní škole je důležité si správně vymezit i mluvnické a syntaktické pojmy, čemuž je věnována druhá kapitola práce. Pravdou je, že samotnému jevu kongruence je v teoretické části DP věnována poměrně malá část, a místo toho se autorka ještě zamýšlí nad lingvodidaktickými a sociokulturními aspekty ovlivňující vyučování, na jejichž základně pak zařadila do praktické části DP také čtenářskou sondu.

Praktická část diplomové práce vychází především z analýzy výzkumného šetření chybovosti uvedeného typu gramatické shody na 1. stupni jedné ze základních škol. Dále se v DP zmiňuje o tom, že před samotným výzkumem byl proveden i předvýzkum, ale už nepíše, jaké bylo konkrétní zadání předvýzkumu. Výsledky základního šetření, které ukazuje chybovost žáků v různých typech shody podmětu s přísudkem, však nepojila s výsledky čtenářské sondy. Autorčina čtenářská sonda nebyla koncipována tak, aby její zadání mělo vztah k ústřednímu tématu DP. Možná trochu jiné výsledky výzkumu chybovosti shody přísudku s podměttem by byly dosaženy tím, kdyby výzkumné šetření proběhlo na různých typech základních škol.

Vlastní zkušenosti z praxe přivedly autorku k tomu, aby doplnila teoretickou i praktickou část také o analýzu učebnic zkoumaného mluvnického jevu na základních školách a vytvořila vlastní výukový materiál.

Pravopisných nedostatků a překlepů není v uvedené diplomové práci mnoho, např. (s. 47): *„Tento koncept využívající piktogramy pro čtení zadání úkolů, se ukázal jako velmi zajímavý a efektivní.“*

Celkově diplomová práce Jaroslavy Blechové vyhovuje požadavkům kladeným na DP. Věřím, že její vypracování vedlo autorku k zamyšlení nad výukou tohoto syntaktického typu kongruence na 1. stupni základní školy. Na základě výzkumné sondy byl autorkou připraven kvalitní výukový materiál, jenž pravděpodobně přispěje k zefektivnění výuky při probírání a procvičování shody podmětu s přísudkem na 1. stupni základní školy.

Datum a podpis vedoucího práce:

10. 4. 2024

Mgr. Hana Goláňová, Ph.D.